บทที่ 2
งานวิจัยและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

2.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1.1 WebTrader: Discovery and Programmed Access to Web-Based Services [7]

เว็บเทรดเดอร์เป็นการพัฒนาต้นแบบของตัวกลางในการค้นหาบริการบนเว็บที่มีคำอธิบายไม่ขึ้นกับสถาปัตยกรรมระบบกระจายใดๆ โดยการนำเสนอคำอธิบายในรูปของเอ็กซ์เอ็มแอลแทนที่คำอธิบายของแต่ละสถาปัตยกรรมเช่น คอร์บา จาวาอาร์เอ็มไอ (Java RMI) หรือ ซีจีไอ-สคริปต์ (CGI-Script) เว็บเทรดเดอร์นั้นพัฒนาขึ้นอยู่บนพื้นฐานของบริการเทรดเดอร์ทั่วไป นั่นคือผู้ให้บริการจะทำการโฆษณาบริการของตนเองผ่านทางบริการเทรดเดอร์ ส่วนผู้รับบริการสามารถที่จะค้นหาบริการโดยการร้องขอไปยังบริการเทรดเดอร์ ผู้ให้บริการจะทำการโฆษณาบริการของตนเองโดยใช้หน้าโฆษณาบริการ (Service Advertisement Page (SAP)) ที่มีเอกสารเอ็กซ์เอ็มแอล โดยเอกสารนี้จะมีข้อมูลสามส่วนคือ ส่วนต่อประสาน เมต้าดาต้า (Metadata) ที่เป็นคุณสมบัติ และคำสำคัญในการค้นหา (Search Keywords) ผู้รับบริการจะสามารถค้นหาบริการผ่านทางเว็บเทรดเดอร์ โดยใช้การส่งเอกสารเอ็ชทีเอ็มแอล (Hypertext Markup Language (HTML)) ที่มีส่วนหนึ่งเป็นเอกสารเอ็กซ์เอ็มแอล โดยเอกสารเอ็กซ์เอ็มแอลนี้จะต้องเป็นไปตามคำอธิบายชนิดเอกสารที่เรียกว่าดีทีดี (Document Type Description (DTD)) ที่ถูกกำหนดไว้แล้ว จากนั้นเว็บเทรดเดอร์จะทำการเปรียบเทียบและหาบริการที่ตรงกับความต้องการของผู้รับบริการ และส่งข้อมูลที่อยู่อ้างอิงและรายละเอียดของบริการคืนให้กับผู้ขอรับบริการ

แม้ว่าเว็บเทรดเดอร์จะสามารถใช้ในการค้นหาบริการบนเว็บโดยมีคำอธิบายไม่ขึ้นกับสถาปัตยกรรมระบบกระจายใดๆ อย่างไรก็ตามคำอธิบายบริการของเว็บเทรดเดอร์นั้นไม่สามารถนำไปอธิบายข้อมูลบริการของคอร์บาได้ทั้งหมด และไม่สามารถทำตามข้อกำหนดมาตรฐานของสถาปัตยกรรมคอร์บาได้ รวมถึงคำอธิบายบริการที่เป็นเอกสารเอ็กซ์เอ็มแอลยังต้องถูกสร้างด้วยมืออีกด้วย

2.1.2 Service Location in an Open Distributed Environment [3]

แนวความคิดในการค้นหาที่อยู่ของบริการ (Service Location) ที่นำเสนอโดยงานวิจัยนี้เป็นตัวแบบที่ทำให้การค้นหาที่อยู่ของบริการที่อยู่ภายใต้สถาปัตยกรรมที่แตกต่างกันทำได้สมบูรณ์ขึ้น โดยตัวแบบเสนอการเก็บข้อมูลชื่อของส่วนต่อประสานของบริการ (Interface Name) และข้อมูลวิธีในการเข้าถึง (Access Information) ของบริการซึ่งเก็บอยู่ในบริการค้นหาที่อยู่นี้

ข้อมูลชื่อของส่วนต่อประสานของบริการจะประกอบไปด้วย

- ชื่อของระบบของบริการ (Naming System Type) เช่นบริการไดเร็กทอรี่ของดีซีอี (DCE Directory Service)

- สิ่งแวดล้อมที่อ้างถึงของบริการ (Context Reference) เช่นที่อยู่ของบริการในรูปยูอาร์ไอ (Uniform Resource Information (URI))
- ชื่อของบริการภายในสิ่งแวดล้อมนั้น (Name)

ส่วนข้อมูลวิธีในการเข้าถึงจะประกอบไปด้วย

- ชนิดของเกณฑ์วิธีการเรียกใช้งาน (Access Protocol Type) เช่นเอ็ชทีทีพี หรืออาร์พีซี (Remote Procedure Call (RPC))
- ชนิดของที่อยู่และที่อยู่ (Address Type and Address) เช่นชนิดของที่อยู่เป็นตัวอักษร หรือมีที่อยู่เป็นอินเทอร์เน็ตโปรโตคอล (Internet Protocol (IP))
- คำสั่งในการใช้งาน (Access Instruction)

ตามตัวอย่างดังนี้

Naming System Type = DCE Directory Service

Context Reference = "groucho.dstc.edu.au"

Name = "/.:/example/dce_service"

Access Protocol Type = "DCE TCP RPOC Access Protocol Type"

Address Type = String

Address = "ncacn_ip_tcp:130.102.176.33[1049]"

Access Instructions = NULL

แม้ว่าข้อมูลที่เพิ่มขึ้นเหล่านี้สามารถบ่งบอกถึงสถาปัตยกรรมและการเรียกใช้งานภายใต้สถาปัตยกรรมนั้นได้ แต่ตัวแบบนี้ก็เป็นเพียงบริการที่ทำหน้าที่ค้นหาที่อยู่ของบริการโดยใช้ชื่อของบริการเท่านั้น รวมถึงวิธีในการเข้าไปใช้ข้อมูลนี้ยังคงต้องผ่านสถาปัตยกรรมใดสถาปัตยกรรมหนึ่งที่พัฒนาขึ้นเพื่อรองรับบริการค้นหานี้

2.1.3 A Component Search Engine Model on Internet [8]

ในงานวิจัยนี้ได้นำเสนอระบบค้นหาคอมโพเนนท์ โดยอาศัยหลักการจับคู่ชื่อ (Name Matching) และการจับคู่ความหมาย (Semantic Matching) ในการจับคู่ชื่อ จะอาศัยสัญนิยมการตั้งชื่อ (Naming Convention) เป็นหลัก ทำให้การพิจารณาชื่อที่เหมือนกันทำได้ง่าย ส่วนในการจับคู่ความหมายนั้นทำได้โดยระบบการเขียนเทอมใหม่ (Term Rewriting System (TRS)) ซึ่งคำอธิบายคอมโพเนนท์และการสอบถามข้อมูลจะอยู่ในรูปข้อกำหนดรูปนัยเชิงพีชคณิต (Algebraic Formal Specification) โดยที่หากคอมโพเนนท์มีความสอดคล้องกับข้อมูลที่สอบถาม ระบบค้นหาจะสามารถเขียนข้อกำหนดรูปนัยของการสอบถามได้ใหม่ (Rewrite) โดยอาศัยข้อกำหนดของคอมโพเนนท์ได้ อย่างไรก็ดี แม้ว่างานวิจัยนี้สร้างอยู่บนพื้นฐานของคอร์บาเทรดเดอร์ แต่คำอธิบายและการสอบถามข้อมูลอยู่ในรูปของข้อกำหนดรูปนัย จึงทำให้ยากที่จะเข้าใจโดยระบบงานอื่น และยากในการนำไปใช้ในสถาปัตยกรรมอื่นที่ต่างออกไป

2.2 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

2.2.1 บริการเทรดเดอร์ (OMG CORBA Trading Object Service) [1][2]

บริการเทรดเดอร์ของคอร์บา เป็นบริการที่สนับสนุนการทำงานในระบบกระจายที่กำหนดโดยโอเอ็มจี ซึ่งให้บริการที่เปรียบเสมือนสมุดหน้าเหลือง ซึ่งอาศัยคุณสมบัติของบริการในการค้นหาบริการ องค์ประกอบหลักของบริการเทรดเดอร์มีดังนี้คือ

1. คลังชนิดของบริการ (Service Type Repository) ที่อาจอยู่ในรูปของแฟ้มข้อมูล หรือฐานข้อมูล เพื่อเก็บข้อมูลที่อธิบายชนิดของบริการดังนี้คือ (รูปที่ 2.1)
   1.1 ชื่อชนิดของบริการ (Service Type Name)
   1.2 ส่วนชี้ตำแหน่งในคลังส่วนต่อประสาน (Interface Repository Identifier)
   1.3 ชื่อส่วนต่อประสานที่ได้รับการสืบทอดมา (Base Service Type Name)
   1.4 ชื่อคุณสมบัติของชนิดของบริการ (Property Name) ที่แสดงอยู่ในรูปของตัวอักษร
   1.5 ชนิดของคุณสมบัติ (Type of Property) กำหนดชนิดของคุณสมบัติที่เป็นได้ ทั้งชนิดที่กำหนดเป็นพื้นฐานไว้แล้วในคำอธิบายส่วนต่อประสานที่เรียกว่าไอดีแอล หรือกำหนดขึ้นเองภายหลัง (User-defined)
   1.6 แบบของคุณสมบัติ (Property Mode) ซึ่งแบ่งเป็น
      - แบบปกติสามารถมีหรือไม่ก็ได้ (Normal)
      - แบบอ่านได้อย่างเดียวโดยไม่มีการแก้ไข (Readonly)
      - แบบที่ต้องระบุ (Mandatory)
      - แบบที่ต้องระบุและอ่านได้อย่างเดียวโดยไม่มีการแก้ไข (Mandatory Readonly)

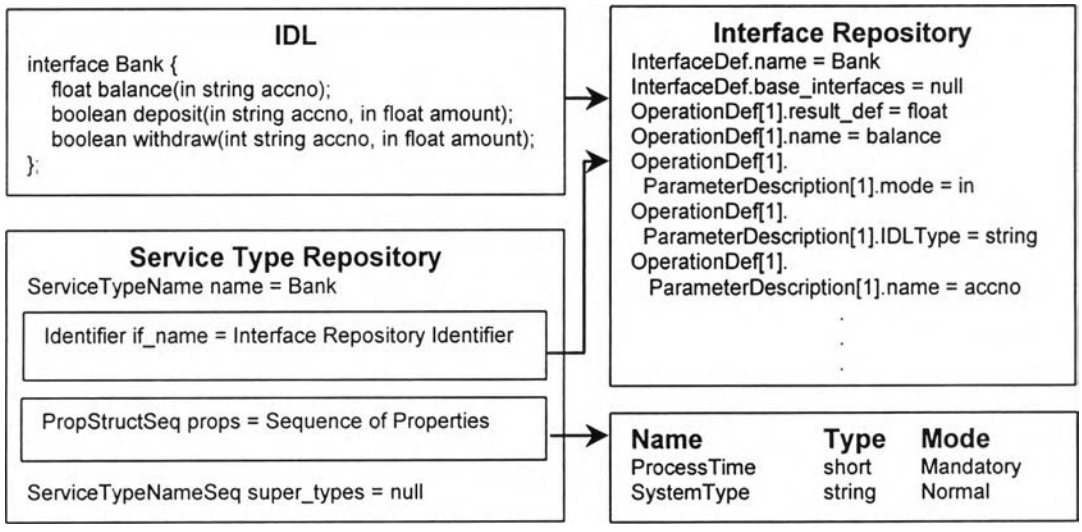

รูปที่ 2.1 ตัวอย่างข้อมูลภายในคลังชนิดของบริการและคลังส่วนต่อประสาน

2. ส่วนจัดเก็บข้อเสนอบริการ (Offer List) ซึ่งเป็นส่วนจัดการข้อมูลสามชนิดคือ

   2.1 ข้อมูลในการอ้างถึงวัตถุ (Object Reference) ที่แสดงที่อยู่ของข้อเสนอบริการ

   2.2 ชื่อชนิดของบริการ (Service Type Name) เช่นเดียวกับในคลังชนิดของบริการ

   2.3 รายการคู่ลำดับของชื่อคุณสมบัติและค่าคุณสมบัติ (Properties of the Service)

3. ส่วนคัดเลือกบริการ (Matchmaker) ทำการค้นหาบริการที่ตรงกับความต้องการของผู้รับบริการ

เมื่อผู้รับบริการทำการร้องขอบริการ บริการเทรดเดอร์จะคัดเลือกบริการที่ตรงกับความต้องการมากที่สุดตามที่มีผู้ให้บริการมาโฆษณาไว้เพื่อส่งกลับไปให้ผู้รับบริการ ดังแสดงในรูปที่ 2.2 และรูปที่ 2.3

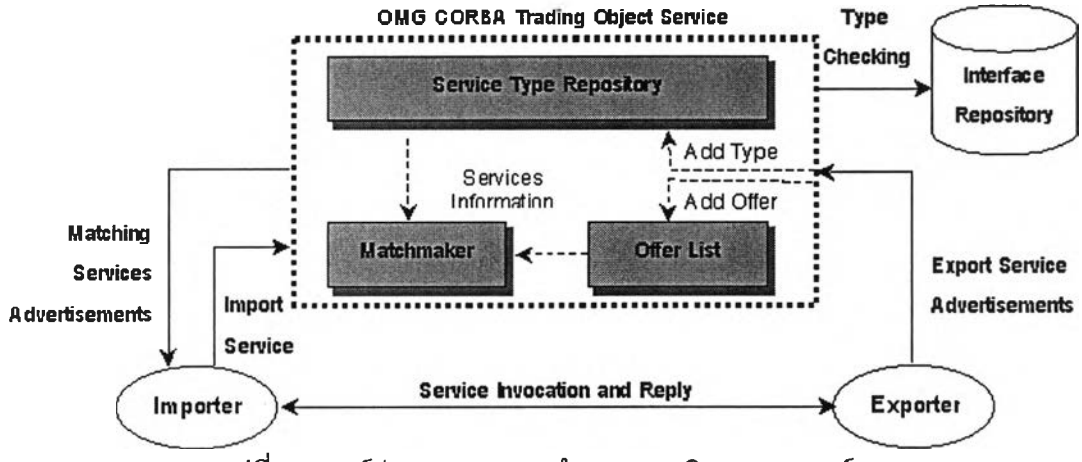

รูปที่ 2.2 องค์ประกอบและการทำงานของบริการเทรดเดอร์

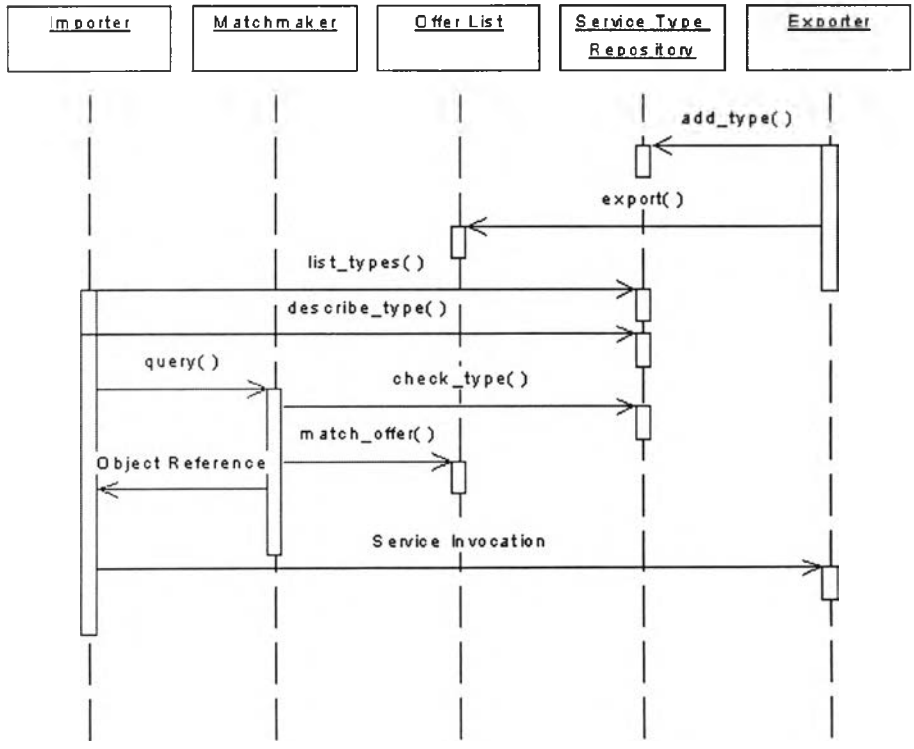

รูปที่ 2.3 แผนผังแสดงลำดับเหตุการณ์เมื่อมีการเรียกใช้บริการเทรดเดอร์

จากรูปข้างต้น ข้อมูลคำอธิบายชนิดของบริการจะสามารถสืบค้นได้จากภายในบริการเทรดเดอร์ คือได้จากคลังชนิดของบริการ และจากบริการภายนอกคือได้จากคลังส่วนต่อประสานซึ่งจะจัดเก็บข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับส่วนต่อประสานไว้ดังจะกล่าวในหัวข้อถัดไป

2.2.2 **คลังส่วนต่อประสาน** (Interface Repository) [1]

คลังส่วนต่อประสานทำหน้าที่ในการจัดเก็บนิยามส่วนต่อประสานไว้ โดยข้อมูลเหล่านี้ถือเป็นข้อมูลที่สำคัญสำหรับการอธิบายคุณสมบัติ และการเรียกใช้บริการ ข้อมูลหลักที่จัดเก็บอยู่ในคลังจัดเก็บส่วนต่อประสานที่จะนำมาใช้ในการสร้างคำอธิบายชนิดของบริการให้เป็นเอกสารเอ็กซ์เอ็มแอลดังรูปที่ 2.4 มีดังนี้คือ

1. Repository เป็นส่วนจำเพาะ (Module) ในระดับบนสุดเพื่อใช้เป็นตัวบรรจุนิยามส่วนจำเพาะ (ModuleDef) นิยามส่วนต่อประสาน (InterfaceDef) นิยามค่าคงที่ (ConstantDef) นิยามข้อยกเว้น (ExceptionDef)
2. ModuleDef เป็นตัวบรรจุในเชิงตรรกะของนิยามส่วนต่อประสาน นอกจากนั้นยังเป็นตัวบรรจุของนิยามค่าคงที่ นิยามข้อยกเว้น และส่วนจำเพาะอื่นๆ
3. InterfaceDef คือนิยามส่วนต่อประสาน ซึ่งเป็นนิยามหลักสำหรับการอธิบายส่วนต่อประสานของชนิดของบริการหนึ่งๆ โดยนิยามส่วนต่อประสานนี้จะบรรจุรายละเอียดสำหรับส่วนต่อประสานคือ นิยามค่าคงที่ นิยามลักษณะประจำ (AttributeDef) นิยามข้อยกเว้น และนิยามตัวกระทำการ (OperationDef)
4. ConstantDef คือนิยามค่าคงที่ของส่วนต่อประสานที่สามารถนำข้อมูลชนิด และค่าของค่าคงที่มาจากนิยามลักษณะประจำนี้
5. AttributeDef คือนิยามลักษณะประจำของส่วนต่อประสานโดยจะสามารถเข้าถึงข้อมูลของลักษณะประจำ (Attribute) เช่นภาวะ และชนิดของลักษณะประจำ
6. OperationDef คือนิยามตัวกระทำการของส่วนต่อประสาน เป็นตัวบรรจุรายการพารามิเตอร์ ข้อยกเว้นที่อาจเกิดขึ้นจากการกระทำการ และคอนเท็กซ์ของตัวกระทำการ
7. ExceptionDef คือนิยามข้อยกเว้นที่อาจเกิดขึ้นจากการกระทำการ โดยมีรายละเอียดของสมาชิกของข้อยกเว้น และชนิดของสมาชิก
8. ParameterDescription คือคำอธิบายพารามิเตอร์สำหรับตัวกระทำการที่ประกอบไปด้วยชื่อ ชนิด และภาวะของพารามิเตอร์

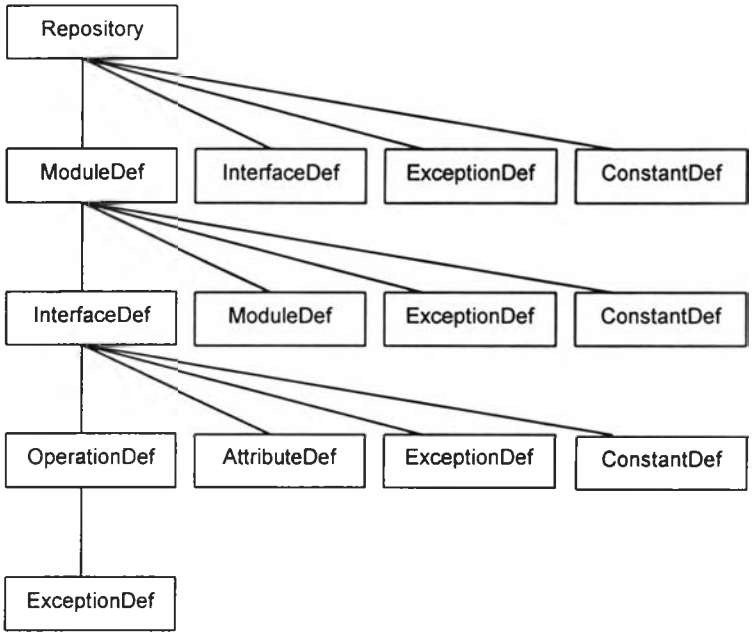

รูปที่ 2.4 ความสัมพันธ์ในลักษณะการบรรจุ (Containment Relationship) ของข้อมูลในคลังส่วนต่อประสาน

2.2.3 **เอ็กซ์เอ็มแอล** (Extensible Markup Language (XML)) [6]

เอ็กซ์เอ็มแอลเป็นภาษาที่ถูกออกแบบเพื่อใช้อธิบายข้อมูลของวัตถุ และพฤติกรรม (Behavior) ของโปรแกรม โดยเป็นภาษาที่มีพื้นฐานจากเอสจีเอ็มแอล (Standard Generalized Markup Language (SGML)) แต่ได้ทำการลดทอนความซับซ้อนลง วัตถุประสงค์หลักของเอ็กซ์เอ็มแอลนั้นเพื่อให้เป็นภาษาที่ใช้ง่าย สามารถประมวลผลได้ทั้งโดยโปรแกรมประยุกต์ และมนุษย์

เอ็กซ์เอ็มแอลจะประกอบด้วยส่วนประกอบสองส่วนคือ คำอธิบายชนิดของเอกสารที่เรียกว่าดีทีดี (Document Type Description (DTD)) ที่ทำหน้าที่กำหนดไวยากรณ์ของเอกสาร ส่วนที่สองคือตัวเอกสารเอ็กซ์เอ็มแอลซึ่งเป็นโครงสร้างทางตรรกะ (Logical Structure) โดยอธิบายคุณลักษณะต่างๆ ที่สอดคล้องกับดีทีดีในรูปของโครงสร้างลำดับชั้น (Hierarchy) จากการที่เอ็กซ์เอ็มแอลมีการแบ่งส่วนของดีทีดี และโครงสร้างทางตรรกะที่แยกออกจากส่วนของการแสดงผล ทำให้ได้เอกสารที่มีเค้าร่าง (Schema) เป็นโครงสร้าง (Structure) ที่ง่ายต่อการนำข้อมูลในเอกสารไปค้นหา และนำกลับไปใช้ใหม่ได้หลายๆ ครั้ง ภายใต้สื่อต่างชนิดกัน

เอ็กซ์เอ็มแอลนั้นเป็นเอกสารที่มีความยืดหยุ่นสำหรับงานประยุกต์ที่มีพื้นฐานบนเว็บ เอ็กซ์เอ็มแอลมีรูปแบบการนำเสนอในรูปแบบข้อความ (Text) จึงไม่ขึ้นกับระบบปฏิบัติการ และสถาปัตยกรรมของคอมพิวเตอร์ และมีแนวโน้มที่จะเป็นมาตรฐานใหม่ในระบบเปิด ในขณะเดียวกันแท็ก (Tag) ของเอกสารที่เป็นข้อความนั้นก็สามารถแสดงคำอธิบายเชิงความหมาย ทำให้เอ็กซ์เอ็มแอลมีความยืดหยุ่นในการเขียนเมตาดาต้า เพื่อการจัดการข้อมูล

2.2.4 ดีโอเอ็ม (Document Object Model (DOM)) [9][10]

ดีโอเอ็ม คือข้อกำหนดของส่วนต่อประสานในการเขียนโปรแกรมประยุกต์ หรือเอพีไอ (Application Programming Interface (API)) เพื่อการจัดการข้อมูลเอกสารเอ็กซ์เอ็มแอลให้อยู่ในรูปของวัตถุที่สามารถเขียนชุดคำสั่งเพื่อเข้าถึง และแก้ไขเนื้อความภายในได้ ข้อกำหนดของดีโอเอ็มระดับหนึ่ง (DOM Level 1) ประกอบไปด้วยส่วนต่อประสานสำคัญสองส่วนคือ ส่วนแรกใช้ในการจัดการเอกสารเอ็กซ์เอ็มแอลในรูปของวัตถุ และส่วนที่สองคือส่วนต่อประสานที่ทำงานร่วมกับส่วนแรก เพื่อเพิ่มความสามารถในการ จัดการกับแท็กของเอกสารเอ็ชทีเอ็มแอล ขั้นตอนการสร้างเอกสารเอ็กซ์เอ็มแอลโดยใช้ดีโอเอ็มอาจแสดงได้ดังรูปที่ 2.5

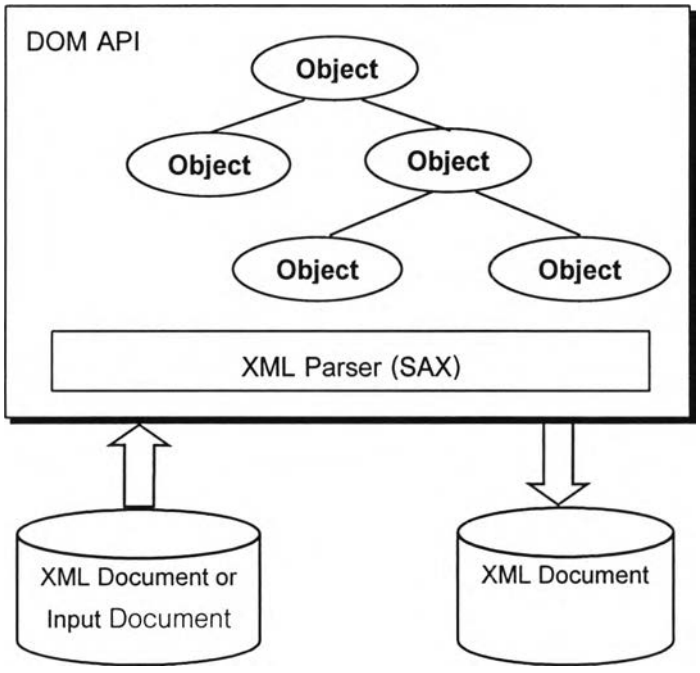

รูปที่ 2.5 การสร้างเอกสารเอ็กซ์เอ็มแอลโดยใช้ดีโอเอ็ม

การจัดการเอกสารโดยใช้ดีโอเอ็มอาจเริ่มจากการอ่านเอกสารเอ็กซ์เอ็มแอลที่มีอยู่แล้วเพื่อนำมาแก้ไข เมื่อมีการอ่านเอกสารเอ็กซ์เอ็มแอลที่มีอยู่แล้วเข้ามา เอกสารนั้นจะผ่านการตรวจสอบไวยากรณ์โดยเอพีไอที่เรียกว่าเอสเอเอ็กซ์ (Simple API for XML (SAX)) จากนั้นจึงมีการสร้างวัตถุที่มีเนื้อความภายในเช่นเดียวกับเอกสารขึ้นมา เมื่อผ่านการแก้ไขหรือเพิ่มเติมเนื้อความภายในแล้วเราสามารถนำเนื้อความภายในวัตถุมาสร้างเอกสารเอ็กซ์เอ็มแอล หรือเราสามารถใช้ดีโอเอ็มนี้ไปใช้ในการสร้างวัตถุเปล่าขึ้นมาเพื่อเตรียมการสร้างเอกสารเอ็กซ์เอ็มแอลได้อีกด้วย การใช้ดีโอเอ็มจะช่วยให้การจัดการ และการเขียนเอกสารเอ็กซ์เอ็มแอลที่อยู่ในรูปวัตถุทำได้ง่ายขึ้น โดยสามารถนำส่วนต่อประสานโปรแกรมประยุกต์เหล่านี้มาพัฒนาสร้างโปรแกรมประยุกต์ให้สามารถนำข้อมูลในรูปของวัตถุมาแสดงผลในรูปของส่วนต่อประสานกราฟิกกับผู้ใช้ (Graphical User Interface (GUI)) หรือนำเสนอผ่านสื่อในลักษณะอื่นได้

ในปัจจุบันได้มีการพัฒนาดีโอเอ็มภายใต้ข้อกำหนดของดับเบิลยูทรีซี (World Wide Web Consortium (W3C)) ออกมามากมายเช่น จาวาโปรเจคเอ็กซ์ (Java Project X) จากซันไมโครซิสเต็ม (Sun

Microsystems) ออราเคิลเอ็กซ์เอ็มแอลพาร์สเซอร์ (Oracle XML Parser) จาก ออราเคิล (Oracle) และเอ็มเอสไอดีไฟว์ดีโอเอ็ม (MSIE5DOM) จากไมโครซอฟท์ (Microsoft) โดยการพัฒนาเหล่านี้ยังได้เพิ่มเติมส่วนจัดการเอกสารที่เป็นประโยชน์ เช่นการสร้างแฟ้มข้อมูลเอกสารเอ็กซ์เอ็มแอล ทำให้สามารถนำการพัฒนาเหล่านี้ไปใช้ในการจัดการเอกสารเอ็กซ์เอ็มแอลได้โดยตรง

2.2.5 **เอ็กซ์เอสแอล** (Extensible Stylesheet Language (XSL)) **และ เอ็กซ์เอสแอลที** (XSL Transformations (XSLT)) [11][12]

เอ็กซ์เอสแอลเป็นเทคโนโลยีสำหรับการเปลี่ยนรูปแบบ (Transformation) ของเอกสารเอ็กซ์เอ็มแอล และจัดรูปแบบใหม่ (Formatting) ให้กับเอกสาร โดยเอ็กซ์เอสแอลจะเป็นตัวกำหนดว่าข้อมูลโครงสร้างใดในเอกสารเดิมจะถูกนำไปเปลี่ยนให้อยู่ในรูปแบบใดในอีกเอกสารหนึ่ง ในการแปลงและการจัดรูปแบบนี้เอ็กซ์เอสแอล และเอ็กซ์เอ็มแอลจะถูกนำไปประมวลผลผ่านตัวประมวลผลสไตล์ชีต (Stylesheet Processor) เพื่อแปลงเป็นเอกสารเอ็กซ์เอ็มแอลอีกรูปแบบหนึ่ง และจัดรูปแบบใหม่เพื่อให้สามารถนำไปแสดงผลภายใต้สื่ออื่นๆ ต่อไป ดังในรูปที่ 2.6

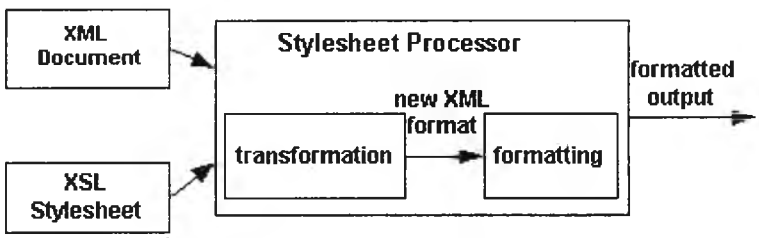

รูปที่ 2.6 รูปแบบการทำงานของเอ็กซ์เอสแอล

สำหรับเอ็กซ์เอสแอลทีนั้นเป็นข้อกำหนดสำหรับการแปลงเอกสารเอ็กซ์เอ็มแอลรูปแบบหนึ่งไปเป็นเอกสารเอ็กซ์เอ็มแอลอีกรูปแบบหนึ่ง ซึ่งเอ็กซ์เอสแอลทีนี้ถูกออกแบบเพื่อใช้เป็นส่วนหนึ่งของเอ็กซ์เอสแอล ดังในรูปที่ 2.6 หรือสามารถนำไปใช้แยกจากเอ็กซ์เอสแอลเพื่อใช้ในการแปลงเอกสารเอ็กซ์เอ็มแอลเพียงอย่างเดียว ดังในรูปที่ 2.7

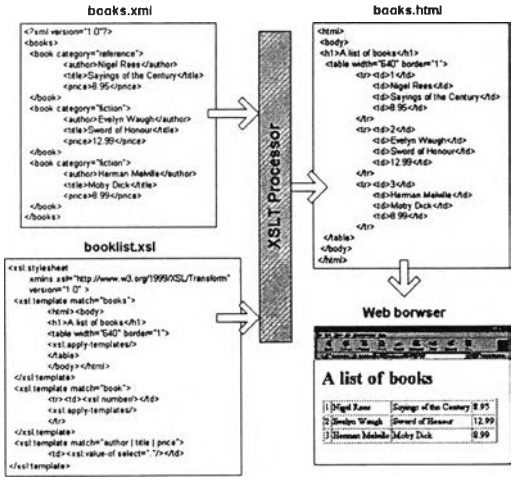

รูปที่ 2.7 ตัวอย่างการทำงานของเอ็กซ์เอสแอลที